

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermo de virtute exco[m]municationis Fratri Martino
Luther Augustiniano a linguis tertiji tandem euerberatus**

Luther, Martin

Lipsiæ, 1519

VD16 L 6037

Septimvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33415

ris impositum, quod nō trudit ad infernum, sed potius reuocat, &
urget ad salutem eos, qui ad inferna properant, ideo cum summa
exultatione, & reuerentia simus amplectendum, ne dum patiens
tissime ferendum est,

¶ SEXTVM.

Illud solum & maxime omnium curandum est, ne excommuni-
cacio tam fidele salutis ministerium, contemnatur, aut impatiens
tius feratur quia nō modo propter potestatem Ecclesiae, quae per
seipsum semper est metuenda, sed etiam propter p̄m huius po-
testatis operationem, & salutis proprię promotionem, amanda.
Sit simile, q̄ mater corripiat dilectum filium, quādōq; meritum,
quandoq; immeritum. Hic constat pium esse flagellum, & filio fa-
lutare. Q. si ipse impatiens materna huius disciplinæ, nō omis-
sit prohibitum, aut non fecerit iussum. Sed furens in matrem ins-
urgat, aut contemnat. Ecce tunc incurrit in mandatum dei, vbi
præcipit parentes honorari, & sicut ut ex unica leuiscula discipli-
na, quae sine peccato, immo cum merito erat, sibi conferet, derelicta
bilissimam culpam, & æternam poenam. Ita & nostro seculo fies-
ti (heu miseriam) videmus, ut officiales trucident, notarios &
nuncios cedant, mergant, captiuent, aliacq; detestabilia portenta
committant quod non facerent credo, nisi vulgata illa, erroneaq;
opinione, crederent se se per excommunicationem, tradi in damna-
tionem, ac non potius querri ad salutem. Hinc enī sceleribus adjic-
ciunt desperationem, nouissimum omnī, horrendissimumq; mas-
torum. Atq; hæc causa fuit, ut hunc sermonem meditarer, & nūc
æderē quoq; Qm̄ iuste permittat hanc cædem in officiales de-
us, ut qui hanc sententiam salutis absconditam cupiunt quo secu-
rius tyrannidem suam falso terrore hominum stabiliant, tandem
extrema tyrannorum etiam patiantur.

Si vero populus huius potestatis & excommunicationis op-
timam necessitatem, & saluberrimam vim, ac non contra eos, sed
pro eis valere, doceretur intelligere, minus ipsi periculorum, &
quietam obedientiam in populo haberent, quin & gloriam &
amorem obtinerent.

Igitur, mi fratres in domino, nolite hæc portenta cogitare. Sin
Officiales, vel publicani, huius potestatis ministri, sint in quam
boni, malí, qualescunq;, non nocebbit potestas ipsa vobis, sed pro-
derit semper, siue sit in vñ vel abusu tantummodo recte feratis
eam, aut cum humilitate quadere seu solui querrite. Matrem intues-
mini Ecclesiam. Quid ad te, si virgam suam super te ponat per
manum indigni & nihilominus Matris tuæ dulcissimæ virga est
& quidem saluberrima.

¶ SEPTIMVM.

Id potius aduerte, & oculos hoc verte, ut illud magis, vel fas

A ij

dias vel omittas, propter quod excommunicaris & flagellaris. q̄
quo modo virgam non feras, sed cui omnia hæc peruerissima sit
non quid velit, sed quid faciat dūtaxat virga, cōsideramus. Quis
est enim nunc inter nos, qui tanto timore, timeat deum offendere
(pro quo v̄tīq̄ solo excōmunicamur, si iūste excōmunicamur)
quanto studeat excōmunicationem vitare vel euadere? Ita fit, vt
sem̄ pœnas, etiā tam pias & bonas, plus timeamus. q̄ horrenz
dissimas culpas. Et ad id, proh dolor, cooperantur tam minaces
& imperioli huius optimæ potestatis ministri rabulæ forenes.

OCTAVVM.

Excōmunicatio, nō tantum pro fidei contumacia, sed pro quo;
libet criminis scādaloſo debet ferri, patet hoc ex prædictis, vbi Pau
lus. i. Corin. v. & ii. Tēt. iiij. Iubet vitari etiam forniciarios &c.
q̄q̄ magna sit miseria, & huius potestatis iniuria, q̄ pro septima
aut octava parte florenz, quandoq; excōmunicentur, relictis intes
rim horribilibus & scandalosis criminibus impunitis, efficto ad
hanc tyrannidem colorandam, satis vafro cōmento, q̄ scilicet, nō
propter trāggressiones, sed propter contumaciam excōmunicen
tur, quasi non sit hoc crudele satiſ, q̄ pauperem pro tantillo pres
cio trahūt p̄ tm̄ spaciū, in tātas carnificinas suas. Sed hęc alias

NONVM.

Id super omnia, & in ijs omnibus considerandum est, q̄ potes
tas Ecclesiæ cū sit Christi potestas, licet pro nostris peccatis plaz
rūq; tradetur Pilatis, Herodibus, Annis, Caiphis, violentissi
misq; alijs tyrannis. nostrum tamē est, eā summis semper studijs
reuereri & colere, exemplo Christi, sic Annam, Caipham, Pilati
honorauit. Ideo nec indignissimæ eiusdem abusiones, nos debent
permouere, quin q̄cquid ipsa fecerit, hilariter feramus, aut saltē
cum reverentia declinemus. Nam tempus nostrum periculosissi
mum est, ideo prudentissime oportet nos agere, ne propter pers
onas, potestatem pariter vilipendamus, immo propter potestas
tem, etiam vilissimas personas honoremus. Sic enim iratus nos
bis dicit, dabo pueros principes eorum, & effeminati dominabū
tur eis. Ifa. iiij. Atq; id eo facilius efficiemus, quando cognoscim⁹,
q̄ in animæ profectum vel defectum nihil possunt nisi occasiona
liter & exercitatidue & tentatue (vt ita loquar) agere.

DECIMVM.

Excōmunicatio iūsta, nobilissimū meritum est, ideo dulciter
ferenda, si excusationi tuae humiliiter præstata, locus non fuerit da
tus. Hic enim illud dices ps. cvij. Maledicent illi, et tu benedices,
tantum vide, ne potestatem contemnas, vis potestatis prodest,
contemptus vero tete perdet, Nam si filio (vt dixi) imerito cor